

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 120 Lei
Pe jumătate 60 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 4 Lei a doua și a treia oră 2 Lei.

Către sufletele creștine.

— Satele noastre împotriva necredinței și a prorocilor mincinoși. —

Sub titlul de mai sus au publicat vre-o 20 dintre noi, în toamna an. 1922, un călduros apel către sufletele creștine ale neamului nostru din toate unghiurile țării unde numai se cetește această gazetă, — care fără teama de a greși putem spune, că e cea mai bună, căci în ea aflăm tot ce ne trebuie: vești din lume, sfaturi economice, dar și sfaturi sufletești, cari azi sunt cele mai de lipsă, — invitându-le a se înșira sub steagul unei societăți creștine, al cărui scop este lupta cu toate mijloacele împotriva unui dușman de moarte al sufletului neamului nostru: — *năravul rău al înjurării numelui sfânt alui Dumnezeu și a lucrurilor sfinte, care constituie călcarea poruncii a II-a dumnezeiești!*

Apelul nostru a fost comentat pe cât știm de mai multe gazete și în câteva comune s'au chiar și format astfel de societăți creștine. De atunci s'a scurs multă apă pe Târnavă și au suflat multe vânturi potrivnice neamului nostru. Nici unul însă nu e atât de periculos, ca cel ce caută să stingă credința din sufletul poporului — căci cine pierde credința e fiul pierzării!

Și cei ce îndrăznesc a se atinge de această comoară scumpă sunt cei ce își zic pocăiți, cari însă numai după nume sunt pocăiți, — căci lăpădând biserica și sfânta Cruce, care numai păgânilor e ne-bunie, iar nouă creștinilor mântuire (sf. Pavel), au lăpădat și sfintele lui Hristos taine, rânduie anume pentru curățirea sufletelor de păcate. Aceștia umblând pe satele noastre, printr'un pietism fățurit au dus pe mulți pe povârniș.

Luăți seama însă fraților, că nu-i tot aur ce scipește, nici tot bun, ce să vestește.

Ei zic că biserica noastră nu e bună pentru că membrii ei, adecă credincioșii, îl înjură pe Dumnezeu, iar ei aceasta nu o fac! Păi bine fraților, parcă biserica noastră nu tocmai așa li învață pe oameni — *să nu înjure, să nu fure, să nu facă alte blăstămări*, și dacă omul nu ascultă e vinovat el, iar nu biserica care vrea să-l ducă la mântuire!

Și numai pentru a vă dovedi, iar nici decât pentru a ne lăuda, căci și așa nu ne-ar fi de folos — că și în sf. noastră biserică putem trăi fără de a înjura numele sf. a lui Dumnezeu, ori al lucrurilor sfinte, iată vă vestim că numărul nostru s'a ridicat dela 20 la 53 și 42 băieți de școală cari au societatea lor deosebită numită »a școlărilor din Feisa«, de pe buzele cărora nu se rostește nici o înjurătură, deși erau unii dintre noi chiar năvăși înainte.

Pe noi deci să ne ascultați fraților, pe fiii aceleiași biserici în care s'au născut și au murit moșii și strămoșii noștri — și nu pe rătăciții aceia, cari cearcă să vă smintească. Nu răbdați pe nime să vă batjocorească credința cea sfântă și urmați apelului îndreptat de nou cu tot dragul sufletelor noastre! Faceți și voi, ce am făcut noi: nu înjurați; feriți-vă de su-dălmi și de proroci mincinoși!

Feisa, la 6 Ianuar, ziua sfântului Botez.

Vasilica Trif, Valer Popescu, Vasile Negru, Chirion Barb, Iacob Trif, Miron Barb, Vica Horhat, Chirion Hodărnău, Ilie Diac, Nicolae Codrea, Naftailă Căpălnean, Vica Glogovețian, Chirion Horhat, Petru Popa, Nicolae Hodărnău, Ioan Moldovan Ioan Barbu, Ilie Ioia, Ioan Ioia, Vica Jidveian, Nicolae Stingăciu I. Mili, Vasile Făgețian I. Ioan, Alexandra Dobra, Chirion Hodărnău, Chirion Oanța, Nicolae Stingăciu, Vica Hodărnău I. Crucean, Crucean Muntean, Ioan Codrea Bianu, Ioan Zugrav, Gligor Tilea, Chirion Ioia I. Vasile, Chirion Ioia I. Chirion, Chirion Popa I. Afton, Ioan Horhat, Vica Diac, Mihail Bunea, Ioan Făgețian, Vasile Glogovețian I. Ană, Nicolae Moldovan, Nicolae Muntean, Ioan Horhat I. Leon, Ioan Moldovan I. Ioan, Ioan Medeșan, Nicolae Măgărean, Ioan Popa, Ioia Chirion, Ioan Zugrav, Vasilica Trif junior, Mihail Popa I. Ioan, Vasile Hodărnău I. Nicolae, Nicolae Stingăciu I. Ioan, Vasile Horhat I. Mihail.

Cooperativele sătești.

De când s'a isprăvit războiul cel mare, vremurile s'au schimbat mult. Prețul vitelor a crescut, uneltele de lucru s'au scumpit, îmbrăcăminte abia mai putem câștiga și traiul e greu de tot. Greutățile și năcazurile s'au înmulțit și abia mai putem răzbi.

Ne învinuim unul pe altul și ne frământăm în tot chipul cum am putea scăpa din vârtejul greutăților. Și nu găsim o cale oablă pe care să mergem și care să ne scoată din năcazuri.

În alte țări și la alte neamuri încă au fost și sunt năcazuri și greutăți ca și la noi. Și oamenii când au văzut că numai pot răzbi și sunt aproape de ruină, au înțeles, că în chipul acesta n'o mai pot duce. Fără să se învinuiască unul pe altul, s'au adunat la casa națională — casa satului — și s'au sfătuit în bună înțelegere, cum ar putea ieși mai ușor din năcazuri. Au ascultat sfatul preotului și al învățătorului precum și al altor oameni de bine și au găsit calea de scăpare. Anume au văzut, că omul dacă este singur, mai ușor e copleșit de năcazuri, pe când dacă se unesc mai mulți laolaltă — *se întovărășesc*, — fac cooperative — pot răzbi în fața celor mai mari greutăți.

Așa au făcut în *Belgia*, unde înainte de aceasta cu vre-o cincizeci de ani, sătenii au ajuns aproape de ruină. De aceea mulți au apucat pe drumul orașelor și chiar al țărilor străine.

Sfătuiți însă de preoți și învățători s'au întors iarăș acasă, la pământul lor și văzând, că acel pământ e slab și nu prea dă roadă, au început să-l îngrășe cu gunoiu artificial. Gunoiu artificial însă nu puteau cumpăra numai în cantitate mare și era foarte scump. Atunci tot la sfatul preotului din sat s'au întovărășit mai mulți laolaltă. Au pus bani și au cumpărat gunoi, pe care l-au împărțit și l-au împrăștiat pe pământul sărăcit, care din nou a început să dea roadă îmbelșugată. Sătenii belgieni văzând folosul mare al acestei tovarășii, au mai făcut și alte tovarășii și anume tovarășii pentru creșterea vitelor, pentru asigurarea vitelor, pentru cumpărarea de mașini, pentru vânzarea bucatelor, pentru valorizarea laptelui și altele. Așa că, dacă belgienii sunt puternici și țara lor este înfloritoare, se poate multămi numai tovarășiiilor sau cooperativelor sătești.

În *Danemarca*, o țară așezată la miez de noapte-apus, între Anglia și Germania, pământul încă e în mâna sătenilor ca și la noi și cu toții fac agricultură și cresc vite. Vitele cele mai frumoase și mai de preț sunt ale sătenilor din Danemarca. La aceasta au putut ajunge tot pe calea întovărășirii. Sătenii din Danemarca au tovarășii pentru câștigarea de tauri, armăsari, vieri și berbeci frumoși, de rasă. Toate vitele lor sunt asigurate și când se îmbelșăvesc

le caută doctorul. Au tovarășii și pentru lapte, pentru exportul cărnii tăiate, pentru creșterea gălișelor, vânzarea ouălor și altele.

Elveția și Olanda, alte două țări dela apus, sunt vestite pentru vitele frumoase și pentru brânza ce o fac din laptele vitelor. Aici încă au sătenii tovarășii multe, cari le fac cu puțință un trai bun și îndestulitor. Deși Elveția e muntoasă, iar Olanda e mlăștinoasă, totuși sătenii elvețieni și olandezi, întovărășindu-se au putut să facă minuni, câștigând de toate cu prisosință, așa că pot să vândă și altor țări străine.

Țara noastră e frumoasă și plină de toate bunătățile. Să cere dela noi numai să ne știm folosi de acestea bunătăți. Să lucrăm bine pământul peste care suntem stăpâni, să creștem vite frumoase, de șoiu și să folosim toate mijloacele bune pentru a ne înlesni traiul și a ne ușura greutățile. La aceasta însă vom putea ajunge, numai dacă vom fi înțelegători, vom asculta de binevoitorii noștri, vom lua pildă dela țările apusene, Belgia, Danemarca, Elveția și Olanda și ne vom însoți, făcând tovarășii s'au cooperative fie pentru câștigarea hranei și îmbrăcăminteii fie pentru cumpărarea de unelte economice sau pentru vinderea mai cu preț a bunătăților ce avem și noi.

Ioan Popu-Câmpeanu.

A murit baciul-Măcelar.

† Octavian Măcelar, librar.

Bunul prietin al școlărilor, al profesorilor, preoților și al tuturor oamenilor iubitori de carte, cari s'au perândat prin B'aj de peste 30 de ani, scumpul nostru baciul-Măcelar nu mai este între cei vii! O boală lungă, grea și mistuitoare, i-a curmat firul vieții în ziua de 29 Ianuarie, la ceasurile 3 dimineața.

Cam de-un an de zile baciul-Măcelar n'a mai putut da pe la librărie și vrafurile de cărți au rămas așa de triste și de pustii... Că nu mai era între ele fața senină, ochii buni și zîmbetul dulce, părintesc al baciului-Măcelar!

Cine să-ți mai spună în șoapte calde o veste, o taină duiosă, din viața atâtor mari bărbați ai Blajului pe cari i-a cunoscut și cu cari a lucrat împreună? Cine să-ți mai vorbească de Cipariu, de marele Bunea, de Moldovanuț, de profesorul Rațiu, ori de canonicul Gavrilă Pop, traducătorul odelor lui Horațiu, cu care au atâta de furcă școlarii mai răsăriți? Cine să te mai tragă azi deoparte și să-ți arete cele mai nouă cărți dela București, cum o făcea baciul-Măcelar pe vremea unguirilor, când »Istoria Românilor» de Nicolae Iorga, trebuia să vină la B'aj pe subt ascuns, cu numele de »Cultura Cartofilor»...

Baciul-Măcelar nu mai vinde azi cărți în vechea librărie a Blajului, nici nu mai împarte sfaturi școlărilor și țărănilor, căroră le-a fost om bun, scriitor de epistole și adeseori avocat cu suflet cinstit, românesc. Nimenia nu se pricepe să scrie așa de bine adresele la America, la Bosnia, la prizonieri prin Rusia și Italia, ca baciul-Măcelar dela librăria din Blaj! Adresele sale niciodată nu dedeau greș. Câte inimi de feciori, de soți și de frați, n'au mângâiat prin celea străinătăți, scrisorile făcute de baciul-Măcelar! Il știau mumănille și sotiile baciului plecați pe câmpurile de bătaie, din întreg ținutul Târnavelor...

Azi baciul-Măcelar s'a dus la cimitir, să-și odihnească truda unei vieți de jertfă multă și de plată puțină, alături de Bunea, de canonicul Smigelschi, de Dr. Ioan Rațiu și de alții, cari i-au fost oameni buni și prietini.

Baciul Măcelar a fost fecior de protopop, dar s'a răvnit niciodată la mai mare treaptă decât cea de tipograf și de librar, cari l-au făcut iubit de toată lumea. A muncit viața întreagă cu răbdare și cu răvnă, rămânând la bătrânețe numai o umbră, în care doar ochii mai erau vii și lucirea de pe frunte.

Blajul i-a făcut o îngropăciune măreață, cu șapte preoți și cu o predică minunată. L-au petrecut la groapă toate școlile, toți profesorii și tot orașul. Căci a și fost vrednic cu adevărat.

Dormi în pace, dragă baciule-Măcelar!

A. Melin.

Grăunțe sufletești.

La ce-s buni bolșevicii.

Din cele arătate până aci se vede, că bolșevicii sunt cei mai mari dușmani ai statului și ai bisericii, ba ai putea zice, ai întregii omeniri. Și așa este. Se naște însă întrebarea că atunci pentru ce-i rabdă Dumnezeu pe fața pământului? Răspunsul este ușor: *Bolșevicii sunt sbiciul lui Dumnezeu asupra celor îngânați.* Dumnezeu nu poate suferi multele nedreptăți pe cari le fac îngânații; de altă parte însă nu bate cu băta, ci trimite asupra lor pedepse, cum sunt bolșevicii. E drept, că sufer și mulți nevinovați dimpreună cu cei păcătoși, dar n'ai ce le face, pedepsele lui Dumnezeu totdeauna sunt groaznice, de aceea ne și rugăm în biserică de atâtea ori, zicând: »Încă ne rugăm pentru ca să se păzească sfânt lăcașul acesta și toate cetățile și satele de ciumă, de foamete, de cutremur, de foc, de sabie, de venirea altor limbi asupra noastră și de războiul cel dintre noi; și pentru ca blând, îndurat și bun păciuitoar să fie bunul și iubitorul de oameni Dumnezeu nostru și să întoarcă toată mânia care se pornește asupra noastră și să ne scape de îngrozirea lui, care pe dreptate este asupra noastră și să se îndure spre noi». Îngânații au păcătuit și păcătuesc prin sgaroenie, trăgând dela gura lucrătorilor, de altă parte prin pradă și lăcomie după plăceri, iar bolșevicii tocmai aceste păcate ale lor le-au pedepsit: sgarociților le-au luat totul, pe prădători și pe cei lacomi după plăceri, i-au chinuit, i-au aruncat în temnițe și i-au omorât.

Ne mai pedepsește apoi Dumnezeu prin bolșevicii pentru *necredința noastră.* Cu cât e cineva mai bogat, cu atât este și mai îngânat și mai mare dușman al bisericii. Nu înzadat a spus Domnul: »că mai ușor este cămilei a intra prin urechile acului decât bogatului întru împărăția lui Dumnezeu», ci pentru că a știut, că bogăția pe cei mai mulți oameni îi face fără de Dumnezeu. Asta se poate vedea mai cu seamă la orașe, dar destul de adeseori și la sate. Mai este, apoi faptul, că pilda rea prinde ușor, că atâția înși nu-și mai bat capul de loc cu cele din lumea cealaltă, că zările cele mai multe sunt potrivnice bisericii și își bat joc de Dumnezeu și de cele sfinte; că teatrele, cinematografele, multele localuri de petrecere, atâtea tovarășii și cele mai multe cărți răspândesc într'una și parecă anume necredința, că părinții nu se prea nizuiesc a-și crește copiii conform poruncilor dumnezeiești și bisericicești, că statul nesocotește învățământul religios, că mulți preoți nu prea predică, iară credincioșii nu prea umblă la biserică, — nu ne putem mira că Dumnezeu mai trimite asupra noastră câte o pedeapsă și că ajungând bolșevicii la putere, atât în Rusia cât și în Ungaria, cel dintâi lucru le-a fost, de a închide bisericile, a întemnița preoții, a șterge religiunea și a-și bate joc de Dumnezeu.

În forma aceasta însă ar putea zice cineva, că Dumnezeu se pedepsește pe sine însuși. Dar nu e așa. Dumnezeu lasă să vadă oamenii ce înseamnă a trăi fără de Dumnezeu și fără de biserică. Și apoi când oamenii au ajuns să se convingă, că așa nu mai merge, tot ei fac ce fac până le succede să-i răstoarne dela putere și să dea iarăși cinstea ce

se cuvine lui Dumnezeu și bisericii. Așa a fost după marea revoluție franceză, așa a fost în Ungaria și așa va fi și în Rusia cea nefericită. Cu un cuvânt Dumnezeu știe ce face și n'abate cu băta!

Unul dintre cei mai mari conducători ai socialiștilor, Bebel, a spus, că socialismul n'ar fi făcut, dacă oamenii ar fi ținut legii creștinătății. Și abunăsama că tot așa nu s'ar fi făcut nici bolșevismul. Dar vedeți, diavolul nu se ostoie, el umblă asemenea unui leu răcnind după oameni și-i ademenește și-i prinde în mrejele sale. Iar oamenii sunt buni-bucuroși să-l slujească, pentru că legile sale sunt ușoare, sunt ademenitoare și gădiltoare. Și dacă după toate acestea Dumnezeu îi pedepsește, să nu ne mirăm chiar de loc.

Părintele Iuliu

CUM STA LUMEA ȘI ȚARA

Cehoslovacia vrea să recunoască Sovietele.

O gazetă din Boemia scrie că guvernul cehoslovac urmărește o înțelegere cu Rusia bolșevică după pilda Franței și a celorlalte țări, cari au recunoscat Rusia în noua ei formă de stat. Cehoslovacia au mari interese să fie în bune legături cu Rușii, căci ar încheia cu ei mari afaceri de negoț cari le-ar îndoi bogăția națională a țării. Ei se așteaptă, ca în scurtă vreme, să fi recunoscuți bolșevicii și de către alte țări și i-ar întrece alții în legăturile economice și neguțătorești cari au de gând să le încheie ei, cu Rusia sovietică. Dar partidele din opoziție nu sunt tare donnice de a să veda așa curând în legături cu bolșevicii. Cea mai dârză împotrivire o face partidul național democrat de sub conducerea lui Kramarz, fost primministru. Cari vor fi biruitorii, se va vedea în curând!

Bolșevicii urzitori de vrăjbi

Oricât vor cerca țările mari și mici din Europa să între în legături cu Rusia sovietică, din bolșevicii tot nu vor face alți oameni.

Lupul păru-și schimbă, dar nărașul ba! Bolșevicii nu-și dau răgaz până nu isbutesc să mai dea de mal înc'o țară după chipul Rusiei. N'au somn, n'au hodină. Cutrieră prin toate țările, fie pe față fie pe ascuns, cumpără cu banii lui Iuda pe cei slabi de inger și așa vără zizanie între locuitori. Odată răsar în Franța altădată în Italia, ba mai nou scriu gazetele că și-au scos capul și în Spania regelui Alfonso. Nu mai vorbim de țările din Balcani unde mișună ca furnicele — dar fără multă ispravă!

La noi în țară bolșevicii nu prind rădăcini. Poporul nostru e cuminte și cumpătat. Învățăturile lor scâlciate nu prind în satele românești. Dar în alte țări urzesc un păinjenis de ură între oamenii aceleiași țări — îndatăce au încheiat legături cu ei.

Știri mărunte din Rusia.

Troțki a fost scos din fruntea armatei roșii. În locul lui a fost numit generalul Frunză, de origine român din Basarabia.

Chipul lui Troțki a fost scos din căzărmi și din cancelarii, din ordinul guvernului sovietic. Troțki e foarte nemulțămît de purtarea foștilor lui »tovarăși» și le-a făgăduit că se va răsbuna.

Se spune, că în armata roșie se găsesc 25.000 de unguri. Cei mai mulți sunt foști prizonieri din armata austro-ungară din vremea războiului, alții sunt comuniști unguri cari au fugit de frica lui Horty în raiul bolșevic.

*

Zinowiew, un comisar bolșevic se laudă, că de când au ajuns bolșevicii la putere, a înființat în Europa mai bine de o mie de organizații comuniste și peste 300 de cuiburi bolșevice printre rândurile armatelor streine. Laudă-te gură, că iacă pumnul!

Marele dezastru în vile din întreaga țară.

În războiul mondial lucrându-se vile cu lucrători mai slabi, s'au produs multe goluri prin vii. Aproape toată lumea se plânge, că începând îndată după război, lipsurile cele mari din vii nu se mai pot suplina. Ori de câte ori au cumpărat altoi scumpi, cu rădăcini și după plantare la 1—2 ani au pierit. Dacă stăm și cugetăm asupra faptului că ce pagubă au, nu numai viticultorii dar și țara întreagă, ne putem da seama când știm că în întreaga țară avem ca, 280.000 jug. cad. de vii plantate, iar golurile fiind aproape 20—30%, formează o estensiune de 84.000 jug. cad. cari între împrejurări normale trebuie să aducă un minimum de 20 Hectolitri la jug. cad., adică pe 84.000 jug. cad. ar fi o recoltă de 1.680.000 Hl. Săcotind Hl. cu Lei 1000, se arată o pierdere de Lei 1.680.000.000 suferită de viticultori și prin ei de economia noastră națională. Că lucrul e adevărat, toată lumea să-mi dea dreptate.

Cari sunt cauzele de nu succede suplینirea golurilor în vii?

Știm aceea că și în lumea plantelor, — ca și în lumea oamenilor, — toate organele lor se luptă pentru existență. Iarba rămasă mică este cutropită de cea mare, pomii rămași mici sunt cutropiți de cei mai mari; asemenea se întâmplă și cu rădăcinile vici: cele vechi, bine înche-gate, răpesc nutremântul de săruri dela rădăcinile tinerilor altoi, cari la început vegetează cu greu și în urmă pier.

Când respiră frunzele din atmosferă acidul carbonic pe care cu ajutorul luminei și al clorofilei îl descompun, îl grupează în corpuri mici organice, pe la finea lui Aprilie când apare în frunze și amidonul etc., frunzele altoilor slabi nu pot concura cu frunzele butucilor tari, bătrâni a căror frunze sunt bine dezvoltate. Ne ajungând bine la razele soarelui le lipsește și clorofila, deci neavând condițiile de traiu de mare importanță în viața plantelor, altoiul cu timpul pier. Deci nu succede suplینirea.

Procedeul pentru delăturarea dezastrului.

La vile tinere de 2—3 ani se poate face suplینirea și cu altoi cu rădăcină, în vile mai bătrâne se fac suplینiri numai cu vițe americane înrădăcinate pe cum urmează: se sapă gropile de 60 cm. afunde, largi și lungi; cel puțin cu 6 săptămâni înainte de plantare. La facerea gropilor se poate prinde îndată. Suplینirile se fac în Februarie sau Martie, în mustul zăpezii. În primul an se prinde și își face lemnul. În anul următor primăvara se taie și se lasă 2—3 lăstari. Acești lăstari prin 15 Mai li altoim în verde cu varietăți de cari voim, folosind la altoire bumbac Nr. 6. Când altoiul a crescut și ajunge de are 4—5 frunze îl deslegăm la partea din sus. Peste vară li curățim de subuori și li stropim. Toamna alegem pe cel mai frumos, îl îngenunchem (prăbușim) la locul mamei lui, după ce am destupat o groapă în jurul butucului până la rădăcina principală, îl încoveem prin groapă și li aducem cu altoitura în fața pământului.

Altoirea în verde e una din cele mai sănătoase și trainice altoiri și ușor și-o poate însuși oricare proprietar de vii (e descrisă toată procedura pe larg în lucrarea mea, Librăria Alcalay București Calea Victoriei Nr. 2.) Prin felul acesta de suplینiri, altoiul ajunge la pământ desfumat și până rădăcinile butucilor vecini străbat în groapa noului butuc, acesta s'a înțărmat (întărit) bine și poate concura cu celelalte rădăcini fiind puternice, prin urmare și lăstarii cu frunzele lor cu mare repezeală ajung la nivelul celorlalți butuci, așa că acest altoi în primul an aduce 3—4 struguri bine dezvoltati.

Alții fac suplینirile și cu producători direcți. Poama producătorilor direcți nu se coace deodată cu strugurii viței indigene și așa boabele lor cad la pământ, și pe timp ploios se culge și cu mai mare greutate.

Școala de viticultură de sub conducerea mea are multe vițe americane înrădăcinate, de prima clasă, și cu plăcere stăm la dispoziția publicului viticultor numai să se adreseze cu încredere la subsemnatul.

Într'un articol de gazetă nu se poate pe larg scrie un lucru de așa mare însemnătate; totuși pentru încunjurarea dezastrului m'am silit să viu la timp potrivit în ajutorul fraților viticultori, fiindcă nici o ramură de ale agriculturii nu pretinde atâta precauțiune și inteligență ca viticultura.

Daniil Graur

directorul școlii de viticultură
Diosăg jud. Bihor.

Cultivarea bumbacului.

Înștiințare pentru cei cari ne-au întrebat de sămânță.

În urma articolului meu „Bumbacul crește și la noi” publicat în „Unirea Poporului” Nrii: 50—1 1924 și 2—1925. o mulțime de cetitori ai acestei foi, m'au năpădit cu întrebări, că de unde? și pe ce cale ar putea ajunge la sămânță de bumbac?

Neputând răspunde în particular la toți, îmi iau voie a le răspunde în chipul acesta.

Sămânță de bumbac s'ar putea căpăta pe la magazinele de sămânțării din țară, respective și la particulari din țară, cari au făcut probe cu cultivarea bumbacului mai mulți ani de-a rândul.

Dar unii dintre cultivători spun, că sămânța bumbacului produs la noi, nu în toți anii se coace pe deplin și prin urmare nu va răsări bine și toată.

Din cauza aceasta, Guvernul nostru a trimis un specialist, să aducă sămânța din Egipt, patria adevărată a bumbacului, unde sămânța se coace pe deplin și prin urmare și răsare bine.

După sosirea sămânței, Ministerul de agricultură va lua măsuri, ca prin inspectorii regionali de agricultură, și prin agronomii județeni, fieștecare să ajungă la sămânța de care are lipsă.

Totodată prin o broșură, li-se vor comunica cultivătorilor toate îndrumările cu privire la cultivarea bumbacului.

NICOLAE POP
profesor de economie.

Știrile Săptămânii.

Pe cotorul buletinelor nu nitați să scrieți și numărul fișei cu care ați primit foaia în anul trecut! Indemnați pe vecini și cunoșcuți, să aboneze și dănații „Unirea Poporului”, foaie veche și cinstită care scrie pe înțelesul poporului.

Maiestatea Sa Regele a fost operat.

Maiestatea Sa Regele a căpătat o vătămătură în partea stângă, vătămătură care amenința să fie foarte primejdioasă, așa că a trebuit să supună unei operații, pe care i-a făcut-o profesorul Dr. E. Djuvara dimpreună cu medicul Curții Dr. E. Romalo. Operația a succedut pe deplin și Maiestatea Sa a și părăsit patul.

Rugăminte. Toți acei părinți, cari au interes ca la școala superioară de comerț din Alba-Iulia în anul școlar viitor 1925/26. să se înființeze și clasa a III-a, sunt rugați cu insistență să binevoiască a comunica aceasta dorință Redacției gazetei „Alba-Iulia”, în Alba-Iulia, cu posibilă urgență. Aceasta ca să se vadă cam la câți elevi s'ar putea conta pe anul școlar viitor pentru aceasta clasă, și să putem cere de comun acord forurilor în drept înființarea ei.

Cutremur de pământ în Ungaria.

În 2 Februarie a fost un mare cutremur de pământ în Ungaria. Cutrămurul a ținut 7 minute și s'a simțit mai tare în orașul Eger, unde s'au dărâmat mai multe case precum și o biserică.

O lege menunată. Sfatul miniștrilor s'a ocupat în săptămâna trecută cu un lucru de foarte mare însemnătate. E vorba adevărat, cumcă în multe părți țării, ademeniți de samsari, au început să-și vândă pământul primit la împroprietărire. În Basarabia mai ales foarte mulți țărani au fost trași pe sfoară în forma aceasta. Sfatul miniștrilor, înțelegând ce mare primejdie ne amenință țara în forma aceasta, prevăzând că o seamă de bogătași vor ajunge cu vremea din nou să stăpânească pământul pe care de fapt țării îl lucrează, a hotărât, să va aduce o lege, care va împiedeca vinderea pământului primit la împroprietărire, pe cel puțin cinci ani. După împlinirea acestui restimp pământul se va putea vinde, însă numai țărănilor plugari precum și statului.

O mare ciocnire de trenuri. În stația Ciurea din Moldova un tren de marfă s'a ciocnit cu un alt tren de marfă cu așa putere, încât amândouă locomotivele și 18 vagoane s'au sfărșmat pe deplin, așa că nu se mai pot repara și au murit 5 oameni, iar alți 5 se află greu răniți la spital. Pagubele se urcă la 10 milioane. Cauza este împiegatul Bălănescu, care n'a vizitat frânele trenului de marfă Nr. 6437 și astfel neputându-l opri s'a lovit de un alt tren care manevra în stație.

O femeie bea lângă soțul ei mort.

În oazașul Montrouge din Franța vecinii au băgat de seamă, că soții Godeau de o vreme încoace nu mai ies din casă. S'au dus la poliție și au cerut să se vadă ce o fi pricina. Când colo ce să vezi?! Soțul Godeau se spânzurase într'un atac de beție, soția îi tăiasese lațul, iar ea să se mângâie, s'a pus pe beute și a beut și a beut până a căzut și ea moartă de beată lângă cadavrul soțului ei. Abia după o zi a fost în stare să povestească, ce se întâmplase.

Un sat în flacări. Satul Nigotești din județul Fălcieni este în flacări. Au ars biserica, 17 case și primăria. Foarte multe vite au ajuns pradă flacărilor, ba și câțiva oameni.

Un episcop despre redactorii gazetelor. Episcopul din Nürnberg (Germania) Dr. Waitz, care a fost și el însuș mai multă vreme gazetar, a spus zilele trecute următoarele despre munca grea a gazetărilor: „Munca

Preoșime! Nou Apărut!

Predici la morți

de I. MARGA, protopop

1 expl. 45 lei, plus 5 lei porto.

Se află la Librăria Anca. Cluj.

(7) 12—20

gazetarilor este de multeori foarte rău prețuită. Mi-ar plăcea însă, dacă acești domni, cari critică așa de ușor, ar fi și ei cel puțin un jumătate de an gazetari. Nime nu înțelege ce însumă munca unui gazetar. Să știi tu tot ce se întâmplă, să te pricepi la toate, să nu scapi din vedere nimica. Să fi silit să scri articoli lungi, pe cari trebuie să-i arunci deoparte pentru că să dai loc altuia scris tot de tine la repezeală, în urma unei știri sosite mai dăunzătoare la redacție. Și după toate acestea să vezi cu ochii, cum te desprețesc oamenii, cum îți aruncă la o parte munca ta, care te-a costat atâta bătaie de cap, atâta viață și sănătate. Nu e mirare apoi că redactorii se prăpădesc de obicei iute, loviți de gută ori omorâți de boală uscată.

Cum cinstesc bolșevicii pe Lenin. Miercuri în 21 Ianuarie s'a implinit anul dela moartea lui Lenin, întemeietorul bolșevismului. Guvernul a dat aspră poruncă în toată țara, ca după prânz la orele 6 și 20 minute toate sirenele (fluerele) fabriciilor din Rusia să fluere prelung cel puțin 5 minute, iar în acel restimp tot omul, ori unde s'ar afla, să stea drept, cu capul descoperit ori salutând militarmente.

În Basarabia oamenii nu se pot împăca nici cum cu calendarul cel nou. Neuniții noștri, cari nu află altceva de lucru, decât să bârfească biserica unită, mai bine ar merge în Basarabia și ar împăca pe credincioșii de acolo, cari în ziua, când ar fi căzut Boboteaza după calendarul cel vechiu, s'au adunat la Chișinău înaintea palatului arhiepiscopesc și au cerut să le sfințească apa. În urmă i-a împrăștiat poliția, cu toate acestea oamenii nu se ostoaie și cer să li-se introducă vechiul calendar.

† **Sofia Cetățianu** născută Seliștean, soția preotului din Subcetate, s'a stins în 5 Ianuarie în vârstă de 68 ani, în anul al 50-lea al căsătoriei sale fericite, deplânsă de soțul său, și de iubita sa nepoată, și de nenumărate rudeni din comună.

Fie-i partea cu dreptii!

De-ale plugăriei.

E iarnă și vitele le ținem în grajd. Să nu le fie frig, așternem pe sub vite paie, pleavă ori altfel de așternut. Din așternutul mestecat cu udul și balega vitelor, se face gunoiu.

Gunoiul este de două feluri: *gunoiu cald* și *gunoiu rece*. Gunoiul cald e cel de cai și de oi, gunoiul rece e cel de vite.

Gunoiul de cai și de oi e cald fiindcă conține apă puțină. Caii și oile beau apă mai puțină, nutrețurile pe cari le mănâncă sunt mai uscate și astfel și balega e mai pufoasă. Aerul poate să intre mai ușor în aceasta balegă și dospirea și încălzirea gunoiului este mai înlesnită.

Gunoiul de vite e mai rece, fiindcă vitele mănâncă nutrețuri mai zămoase și mai apătoase și beau apă mai multă. Acest gunoiu se încălzește și putrezește mai greu, fiindcă apa împiedică intrarea aerului în gunoiu.

Ori ce fel de gunoiu vom avea, pentru că să fie folositor, trebuie îngrijit. Dacă nu-l îngrijim, multe din părțile bune din gunoiu se pierd, ori așa că se scurg în pământ cu apa de ploaie, ori se prefac în gazuri cari se împrăștie prin aer.

Îngrijirea gunoiului se face așa, că în fie care zi gunoiul care se rânește se cară și așază pe grămada de gunoiu. Gunoiul cărat pe grămada de gunoiu, stă acolo mai multe luni. În vremea aceasta, multe părți bune din gunoiu se pierd. Din pricina aceasta e mai bine să se facă o groapă de gunoiu.

Groapa de gunoiu se face de obicei în dosul grajdului. E bine să fie în loc scutit de vânt și de arșița soarelui. Se poate zidi pe pământ, ori se poate face cufundată în pământ. Mai bună este groapa cufundată în pământ. Anume să sapă de 3—4 palme în pământ, iar pământul scos din groapă se așază pe marginea gropii. În chipul acesta apa de ploaie și de zăpadă nu se poate scurge în groapă. Pe fundul gropii punem lut, în grosime de o palmă, pe care îl bătucim bine cu maulul. Mărimea gropii trebuie să fie așa de mare, cât e mărimea locului unde stau vitele în grajd.

În groapa de gunoiu, putem arunca și rămășițe de legume, cenușă, funingină, buruieni fără semințe. Gunoiul cărat în groapa de gunoi se bătucește bine să iasă aerul din el. Dacă este prea mult aer în el, când dospesc, se încălzește prea tare și se arde. Din gunoiul ars se pierd multe părți bune.

Peste gunoiul bătucit turnăm și udul vitelor, ce s'a scurs într-o groapă anume făcută. Udul gunoiului să-l facem dimineața, înainte de a căra gunoiul cel proaspăt pe grămadă. — În chipul acesta din ud nu se pierde nimic.

Când gunoiul s'a dospit bine — s'a putrezit e cât se poate de bun. De aceea îl putem căra pe câmp. Nu-l mai lăsăm în groapa de gunoiu, căci se face elisos și se poate tăia cu lopata. Gunoiul elisos nu se poate împrăștia bine pe pământ și nici nu putrezește. Astfel îi scade și prețul.

Cum umblă târgurile?

Vite: Boi grași, 35—40 mii Lei părechea; *Taur de prăsilă*, 15—20 mii; *vișăl sugaci*, 600—800 Lei.

Bucate: grâu de frunte 160 Lei ferdela; *cucuruz* 80 Lei ferdela, *orz* 85 Lei ferdela; *ovăz* 80 Lei ferdela.

Semință de cânepă 250 Lei ferdela. *Cartofi* 40—50 Lei ferdela după calitate.

Mere 40—50 Lei ferdela după calitate.

Ovă 1—150 Lei bucata.

Fânul, 280—300 Lei maza metrică, calitatea cea mai bună.

Carnea de vită, 1 kg, 24 Lei; *carnea de vișel* 1 kg, 26 Lei; *carnea de porc* 1 kg, 38 Lei; *slănină* 1 kg, 56 Lei; *untură* 1 kg, 60 Lei; *săul* 1 kg, 28 Lei. *Carnea de curcan gras*, 50 Lei kgr; *gâscă îndopată* 60 Lei kg.; *gâină grasă* 45 Lei kgr.

Poșta gazetei.

George Căinar, maestru lemnar. — Am făcut precum ni-ați scris. Era o greșală, pe care am îndreptat-o. Mulțămim pentru dorințele de bine.

Ioșif Marian, Teaca. Am primit acei 70 Lei.

Ioan Cheșian, Bogata de M. Sunteți achitați până la 31 Iunie 1925.

Au apărut și se află de vânzare la Librăria Seminarului teologic „*Cărțile Bunului Creștin*” Nr. 1. „*Despre păcat*” și Nr. 2. „*Fără desdărușii!*” Fiecare broșură de câte 64 pagini costă numai 5 lei plus 25 bani porto postal.

Aceste cărțicelă vă arată calea spre adevărata fericire, vă mângăie în năcazuri și întristări și vă îmbărbătează în lupta grea a vieții. În aceste cărțicelă foarte ieftine veți afla învățăturile sfintei noastre biserici, tăl-cuite prin pilde și întâmplări scoase din viața dela sate și prin spusele sfinților evangeliști și părinți ai bisericii. Să nu fie creștin, care să n'aibă pe masa sa aceste broșuri atât de folositoare și totodată atât de ieftine!

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

Frați săteni, țineți minte, gazeta voastră e „Unirea Poporului”

Tipografia Seminarului teologic grec-catolic Blaj.

CULTIVATORII DE VII

Și toți cei cari doresc să-și facă vie, să ceară cu toată încrederea altoi dela

Fundațiunea Laday

din Petrisat, lângă Blaj.

(9) 2—3

Cereți pretutindeni renumitul CEAI ENGLEZESC

Horniman

Reprezentantul general și depositar: Societatea anonimă

„Otto și Alfred Herzog”

4. 8—15 București Calea Văcărești 4.

M. FRIEDMANN

ceasornicar și juvaer în BLAJ
Strada Timotei Cipariu.

Se găsește tot felul de oroloage atât de bușunar cât și de părete, dela fabricile celea mai renumite. — Mai vindeși cele mai frumoase cadouri de Sărbători.

Prețuri moderate.

5. 9—7

Cumpăr aurituri și argintării.

Mare ieftinătate la Blaj

la magazinul

ȘTEFAN NYERGES

se vând cu prețuri ocazionale stoffe de iarnă, flanelă, barcheturi, tricotaie, sifoane, borangicuri pentru costume naționale, sirmă, armiciuri, bumbăcărie ș. a.

La secția cu coloniale:

aflați renumitul ciai englezesc, romuri veritabile, pesmeți, bomboane, ciocolată, și cele mai bune cafele, orezuri, fărină. —

Nu scăpați ocazia!

(3) 20—52

— Serviciu prompt! —